

Portrettet – Jan Borseth

Jan Borseth har to offentlige liv. Ett i **arbeid for funksjonshemmede**, 38 år til nå, og ett **spellmannsliv**. Og har ikke formell utdanning i noen av delene. Men realkompetansen har han i stort monn (slår red. fast).

Han startet som ferievikar på Klæbu Pleiehjem, og siden har arbeid med funksjonshemmede vært yrket. I mange 11 år har Borseth vært daglig leder for Byåsen Produkter. Redaktøren besøkte arbeidssentret og fikk et sterkt inntrykk av at arbeidet gikk med liv og lyst. Jan sier at hans brukere er fine personligheter som viser følelser på en naturlig måte. Vi hadde spart oss mye kommunikasjon hvis vi alle var slik. Det er kort mellom fortvilelse og glede. Minus- og plussdager har vi alle. Jan har trekkspillet liggende på lur og tar det fram når det er behov for ei glad musikkstund. Her kopler han sammen sine to liv med et godt miljø som resultat.

Redaktøren ble æret med en liten konsert av Jubelgutta på sjefens kontor- med full gjøglerglede. Borseth sier at det er ingen menneskekategori som er så sammensatt som de utviklingshemmede, fra de som må få næring intravenøst til de som kan kjøre bil. Men det er ett lovverk for alle. Tilbudet skulle ha vært meir differensiert slik at en kunne samle de som er på omtrent samme utviklingstrinn i samme gruppe, for like barn leiker best. Det er gått 14 år siden HVPU- reformen, men det er ingen samfunnsdebatt om eller evaluering av den.

I sitt spellmannsliv gjennom 42 år har Jan Borseth hatt med seg rundt 30 mann i orkestrene sine og har gitt ut 21 plater. Noe av dette er gamle slåtter fra Selbu som han har samla. Han har også et arkiv av Selbu-slåtter som er innspilt av gamle spellmenn. Mens slåttene i Rørosområdet og på Innherred ble spilt på fele, så spiltes slåttene i Selbu på trekkspill, fordi haugianerne på slutten av 1800-tallet fikk selbyggene til å brenne de djevelske felene. Så kom etter hvert dur-spellet. Kjennere av gammeldansmusikken ser i dag på Selbu som et av de aller sterkeste områder for trekkspillet. Asmund Bjørken har sagt at det er fleire trekkspill enn kaffekjeler i Selbu. 2000 selbygger (av 5000) utvandra til Amerika. I 1977-78 drog Jan og 4 andre selbugutter over havet. De besøkte mange 2. og 3. generasjons selbygger med musikken sin og bodde da privat. Norskamerikanerne var bl.a. svært interessert i norsk tradisjonsmat og ville gjerne imponere med sine kokekunster. I et hageselskap fikk de således servert lutefisk med brun saus. Begge var jo svært norsk.

”E e bærre en spellmann”, sier Jan Borseth. Men denne spellmannen har gledet mange, mange og fått Selbu kommunes kulturpris. I fjor fikk han Adresseavisens hedersrose for innsatsen i begge sine offentlige liv.

Jan Borseth kom til verden i 1947 og fikk en rik barndom i 50-åra i Selbus bondesamfunn og kunne alt gårdsarbeid før traktorens tid. Denne bakgrunnen og det bestemor fortalte, gav ham interesse for bygde- og utvandringshistorie. Dette har satt sitt preg på han for resten av livet.

